

**NASTAVNI ZAVOD ZA
JAVNO ZDRAVSTVO
OSJEČKO - BARANJSKE
ŽUPANIJE**

Služba za javno zdravstvo

Teaching Institute of Public Health for the Osijek-Baranja County

Department of Public Health

31000 Osijek, Drinska 8, Croatia; telefon 031 225 700, telefax 031 206 870; e-mail: zzjz-os@os.htnet.hr

**PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI**

**NATURAL CHANGE IN POPULATION
IN OSIJEK-BARANJA COUNTY IN 2021**

Autori:

Alen Imširović, dr.med. specijalizant javnozdravstvene medicine

Nikola Kraljik, dr.med. specijalist javnog zdravstva

www.zzjosijek.hr

Osijek, rujan 2022. godine

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osječko-baranjska županija prostire se na 4.149 km², obuhvaća sedam gradova i trideset pet općina. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Osječko-baranjska županija ima 258.026 stanovnika (168.853 u gradovima i 89.173 u općinama). Od ukupnog broja stanovnika 48% je muškaraca i 52% žena, kao što je i u Hrvatskoj.

U odnosu na popis 2011. godine broj stanovnika u Osječko-baranjskoj županiji smanjio se za 15,4% (u gradovima za 12,9%, a u općinama za 19,7%), što je više nego u Hrvatskoj, gdje se broj stanovnika smanjio za 9,6% (tablica 1).

Prema popisu stanovništva Osječko-baranjska je županija na dan 31. kolovoza 2021. godine imala ukupno 258.026 stanovnika, od toga 133.825 žena i 124.201 muškarca.

Rođeni

U 2021. godini zabilježen je porast broja živorođene djece (2.352) u odnosu na prethodnu godinu za 1,5%, tj. rođeno je 35 djece više nego u 2020. godini (2.317). Od ukupno 2.358 rođene djece u 2021. godini, rođeno je 2.352 živorođene djece i 6 mrtvorodne djece. Stopa nataliteta (živorođeni na 1 000 stanovnika) u 2021. godini iznosila je 9,1 što je manje nego u Hrvatskoj u 2021. godini (9,4) (tablica 2).

Umrli

U 2021. godini zabilježen je porast broja umrlih osoba (4.619), u odnosu na prethodnu 2020. godinu (4.425), tj. umrle su 194 osobe više ili 4,4%. Stopa mortaliteta (umrli na 1.000 stanovnika) u 2021. iznosila je 17,9 što je više od stope u Hrvatskoj koja je u 2021. iznosila 16,2.

U 2021. godini umrlo je 12 dojenčadi, odnosno 0,26% od ukupnog broja umrlih. Od ukupnog broja umrle dojenčadi 5 ili 41,7% umrlo je u prvim danima života, tj. od 0 do 6 dana starosti.

Stopa umrle dojenčadi (broj umrle dojenčadi na tisuću živorođenih) u 2021. iznosila je 5,1 što je više u odnosu na 2020. godinu (4,3) i više nego u Hrvatskoj u 2021. godini (3,8) (tablica 2). Najmanja stopa umrle dojenčadi u 2021. godini bila je u Istarskoj županiji (1,2), a najveća u Ličko-senjskoj županiji (10,1).

Stopa prirodnog prirasta u 2021. godini bila je u Osječko-baranjskoj županiji negativna i iznosila je -8,8 (-2.267 osoba) tako da je zabilježen negativan prirodni prirast stanovništva u 7 gradova i 34 općine. Jedino je općina Vuka zabilježila minimalni pozitivni prirodni prirast (tablica 2 i slika 3). Negativno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio 50,9. Stopa prirodnog prirasta u 2021. godini u Republici Hrvatskoj iznosila je -6,8 (-26.204 osobe), a vitalni indeks 58,2.

Sklopljeni brakovi

U 2021. godini u Osječko-baranjskoj je županiji sklopljeno 1.343 brakova. Stopa sklopljenih brakova (sklopljeni brakovi na 1.000 stanovnika) u 2021. godini iznosila je 5,2. U Hrvatskoj je u 2021. godini sklopljeno 18.203 brakova, a stopa sklopljenih brakova iznosila je 4,7.

Razvedeni brakovi

U 2021. godini u Osječko-baranjskoj županiji bilo je 404 pravomoćno razvedenih brakova. Stopa razvedenih brakova (broj razvedenih brakova na 1 000 stanovnika) iznosila je 1,6. Broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih u Osječko-baranjskoj županiji u 2021. godini iznosio je 300,8.

U 2021. godini u Hrvatskoj je bilo 5.100 pravomoćno razvedenih brakova, stopa razvedenih brakova iznosila je 1,3, a broj razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih iznosio je 280,2.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

Tablica 1.

STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA PO DOBNIM SKUPINAMA – POPIS 2021.GODINE

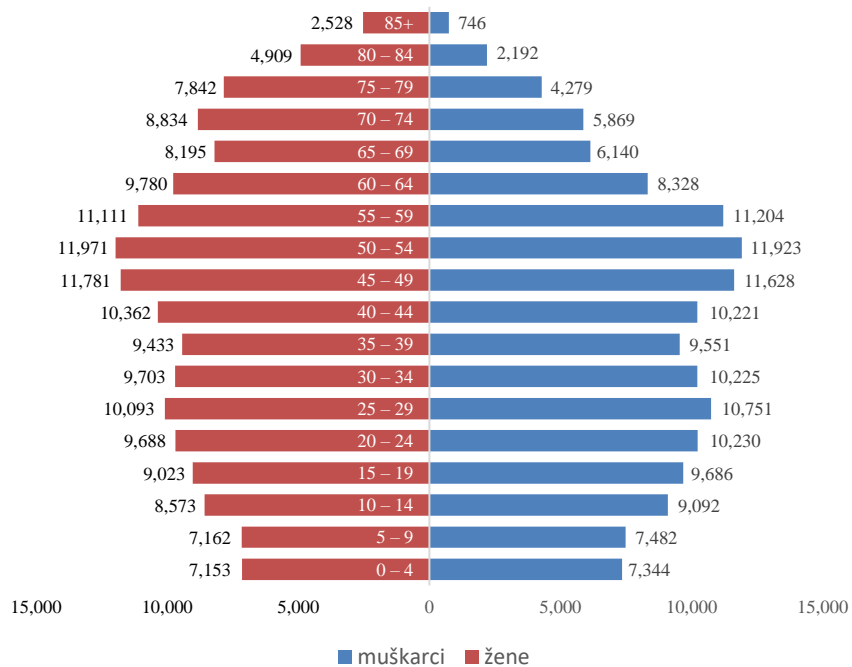
	Popis 2021.				Popis 2011. ukupno	Razlika 2021.-2011.	
	ukupno	0-14 g.	15-64 g.	65 g. i više		Broj	%
REPUBLIKA HRVATSKA	3.871.833	552.416	2.450.178	869.239	4.284.889	-413.056	-9,6
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	258.026	35.416	165.876	56.734	305.032	-47.006	-15,4
GRADOVI	168.853	23.152	108.591	37.110	193.964	-25.111	-12,9
Beli Manastir	7.973	994	4.791	2.188	10.068	-2.095	-20,8
Belišće	8.884	1.233	5.749	1.902	10.825	-1.941	-17,9
Donji Miholjac	8.031	1.156	5.030	1.845	9.491	-1.460	-15,4
Đakovo	23.577	3.332	15.440	4.805	27.745	-4.168	-15,0
Našice	14.291	2.186	9.289	2.816	16.224	-1.933	-11,9
Osijek	96.313	12.873	62.091	21.349	108.048	-11.735	-10,9
Valpovo	9.784	1.378	6.201	2.205	11.563	-1.779	-15,4
OPĆINE	89.173	12.264	57.285	19.624	111.068	-21.895	-19,7
Antunovac	3.411	546	2.317	548	3.703	-292	-7,9
Bilje	4.772	642	3.112	1.018	5.642	-870	-15,4
Bizovac	3.733	476	2.386	871	4.507	-774	-17,2
Čeminac	2.484	328	1.584	572	2.909	-425	-14,6
Čepin	9.665	1.324	6.305	2.036	11.599	-1.934	-16,7
Darda	5.427	773	3.469	1.185	6.908	-1.481	-21,4
Donja Motičina	1.334	190	921	223	1.652	-318	-19,2
Draž	1.949	192	1.153	604	2.767	-818	-29,6
Drenje	2.126	312	1.398	416	2.700	-574	-21,3
Đurđenovac	5.332	667	3.399	1.266	6.750	-1.418	-21,0
Erdut	5.436	575	3.364	1.497	7.308	-1.872	-25,6
Ernestinovo	1.948	289	1.202	457	2.189	-241	-11,0
Feričanci	1.725	241	1.082	402	2.134	-409	-19,2
Gorjani	1.246	162	805	279	1.591	-345	-21,7
Jagodnjak	1.500	216	938	346	2.023	-523	-25,9
Kneževi Vinogradi	3.357	422	2.080	855	4.614	-1.257	-27,2
Koška	3.169	465	2.072	632	3.980	-811	-20,4
Levanjska Varoš	767	84	517	166	1.194	-427	-35,8
Magadenovac	1.579	214	982	383	1.936	-357	-18,4
Marijanci	1.951	293	1.299	359	2.405	-454	-18,9
Petlovac	1.874	268	1.170	436	2.405	-531	-22,1
Petrijevci	2.485	310	1.547	628	2.870	-385	-13,4
Podgorač	2.455	423	1.544	488	2.877	-422	-14,7
Podravska Moslavina	954	124	617	213	1.202	-248	-20,6
Popovac	1.446	159	865	422	2.084	-638	-30,6
Punitovci	1.562	241	1.024	297	1.803	-241	-13,4
Satnica Đakovačka	1.775	279	1.199	297	2.123	-348	-16,4
Semeljci	3.558	593	2.317	648	4.362	-804	-18,4
Strizivojna	2.027	332	1.351	344	2.525	-498	-19,7
Šodolovci	1.217	155	743	319	1.653	-436	-26,4
Trnava	1.251	198	808	245	1.600	-349	-21,8
Viljevo	1.626	214	1.065	347	2.065	-439	-21,3
Viškoveci	1.496	190	1.017	289	1.906	-410	-21,5
Vladislavci	1.552	226	980	346	1.882	-330	-17,5
Vuka	984	141	653	190	1.200	-216	-18,0

Izvor podataka:

Popis stanovništva 2011.

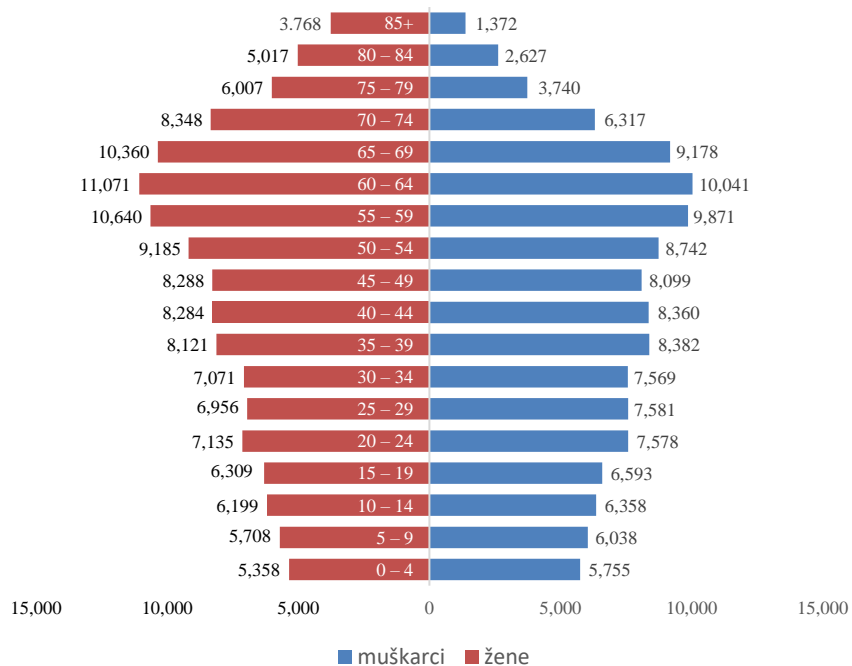
Popis stanovništva 2021.

Slika 1.
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2011.GODINE

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011. godine

Slika 2.
STANOVNIŠTVO OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2021.GODINE

Izvor podataka: Popis stanovništva 2021. godine

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

Tablica 2.

VITALNO-STATISTIČKI DOGAĐAJI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI PO GRADOVIMA I OPĆINAMA U 2021. GODINI

	Živorodeni (Live births)	Mrtvorodeni (Stillbirths)	Umrli (Deaths)	Prirodni prirast (Natural increase)	Vitalni indeks (Vital index)	Umrli dojenčad (Infant deaths)			Brakovi (Marital statistics)		Stopa na 1.000 stanovnika ¹⁾		
						ukupno	0-6 dana	stopa na 1.000 živorođenih	sklopljeni	razvedeni	živorođeni	umrli	prirodni prirast
REPUBLIKA HRVATSKA	36.508	133	62.712	-26.204	58,2	137	72	3,8	18.203	5.100	9,4	16,2	-6,8
OSJ.-BAR. ŽUPANIJA	2.352	6	4619	-2.267	50,9	12	5	5,1	1.343	404	9,1	17,9	-8,8
GRADOVI	1510	4	2825	-1.315	53,5	7	2	4,6	845	282	8,9	16,7	-7,8
Beli Manastir	59		155	-96	38,1			0,0	35	17	7,4	19,4	-12,0
Belišće	85		157	-72	54,1			0,0	43	10	9,6	17,7	-8,1
Donji Miholjac	64		140	-76	45,7			0,0	36	20	8,0	17,4	-9,5
Đakovo	201		412	-211	48,8	1	1	5,0	139	46	8,5	17,5	-8,9
Našice	152		216	-64	70,4			0,0	76	25	10,6	15,1	-4,5
Osijek	863	4	1.586	-723	54,4	6	1	7,0	466	157	9,0	16,5	-7,5
Valpovo	86		159	-73	54,1			0,0	50	7	8,8	16,3	-7,5
OPĆINE	842	2	1794	-952	46,9	5	3	5,9	498	122	9,4	20,1	-10,7
Antunovac	38		61	-23	62,3			0,0	17	4	11,1	17,9	-6,7
Bilje	40		63	-23	63,5			0,0	26	12	8,4	13,2	-4,8
Bizovac	26		68	-42	38,2			0,0	21	4	7,0	18,2	-11,3
Čeminac	26		46	-20	56,5			0,0	14	6	10,5	18,5	-8,1
Čepin	96		172	-76	55,8	1	1	10,4	68	14	9,9	17,8	-7,9
Darda	58		98	-40	59,2	2	1	34,5	24	12	10,7	18,1	-7,4
Donja Motičina	8		19	-11	42,1			0,0	6	2	6,0	14,2	-8,2
Draž	13		58	-45	22,4			0,0	16	5	6,7	29,8	-23,1
Drenje	17		63	-46	27,0			0,0	13	2	8,0	29,6	-21,6
Đurđenovac	52		117	-65	44,4			0,0	31	7	9,8	21,9	-12,2
Erdut	37		121	-84	30,6			0,0	26	7	6,8	22,3	-15,5
Ernestinovo	25		33	-8	75,8	1	1	40,0	6	3	12,8	16,9	-4,1
Feričanci	19		43	-24	44,2			0,0	8	6	11,0	24,9	-13,9
Gorjani	13		21	-8	61,9			0,0	5		10,4	16,9	-6,4
Jagodnjak	10		35	-25	28,6			0,0	9		6,7	23,3	-16,7
Kneževi Vinogradi	23		84	-61	27,4			0,0	13	4	6,9	25,0	-18,2
Koška	31		70	-39	44,3			0,0	20	6	9,8	22,1	-12,3
Levanjska Varoš	8		22	-14	36,4			0,0	6	2	10,4	28,7	-18,3
Magadenovac	14		34	-20	41,2			0,0	7	2	8,9	21,5	-12,7
Marijanci	22		39	-17	56,4			0,0	9	1	11,3	20,0	-8,7
Petlovac	10		36	-26	27,8			0,0	9	2	5,3	19,2	-13,9
Petrijevci	29		59	-30	49,2			0,0	18	2	11,7	23,7	-12,1
Podgorač	27		59	-32	45,8			0,0	10	1	11,0	24,0	-13,0
Podravska Moslavina	13		21	-8	61,9			0,0	6		13,6	22,0	-8,4
Popovac	9		44	-35	20,5			0,0	7	4	6,2	30,4	-24,2
Punitovci	16	1	17	-1	94,1			0,0	15	1	10,2	10,9	-0,6
Satnica Đakovačka	19		40	-21	47,5			0,0	9		10,7	22,5	-11,8
Semeljci	36		56	-20	64,3			0,0	24	2	10,1	15,7	-5,6
Strizivojna	21	1	34	-13	61,8			0,0	13	1	10,4	16,8	-6,4
Šodolovci	10		28	-18	35,7	1		100,0	7	2	8,2	23,0	-14,8
Trnava	13		23	-10	56,5			0,0	9	1	10,4	18,4	-8,0
Viljevo	16		31	-15	51,6			0,0	12	3	9,8	19,1	-9,2
Viškoveci	8		30	-22	26,7			0,0	3		5,3	20,1	-14,7
Vladislavci	23		34	-11	67,6			0,0	8	3	14,8	21,9	-7,1
Vuka	16		15	1	106,7			0,0	3	1	16,3	15,2	1,0

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2022.; ISSN 1334-0557 <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29028>

1) Stope su izračunate na temelju Popisa stanovništva 2021.

Slika 3.

PRIRODNI PRIRAST STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2021. GODINI

- Pozitivni prirodni prirast
- Negativni prirodni prirast
- Bez prirodnog prirasta

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2022.; <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29028>

Obrada podataka: NZZJZ Osječko-baranjske županije, 2022.

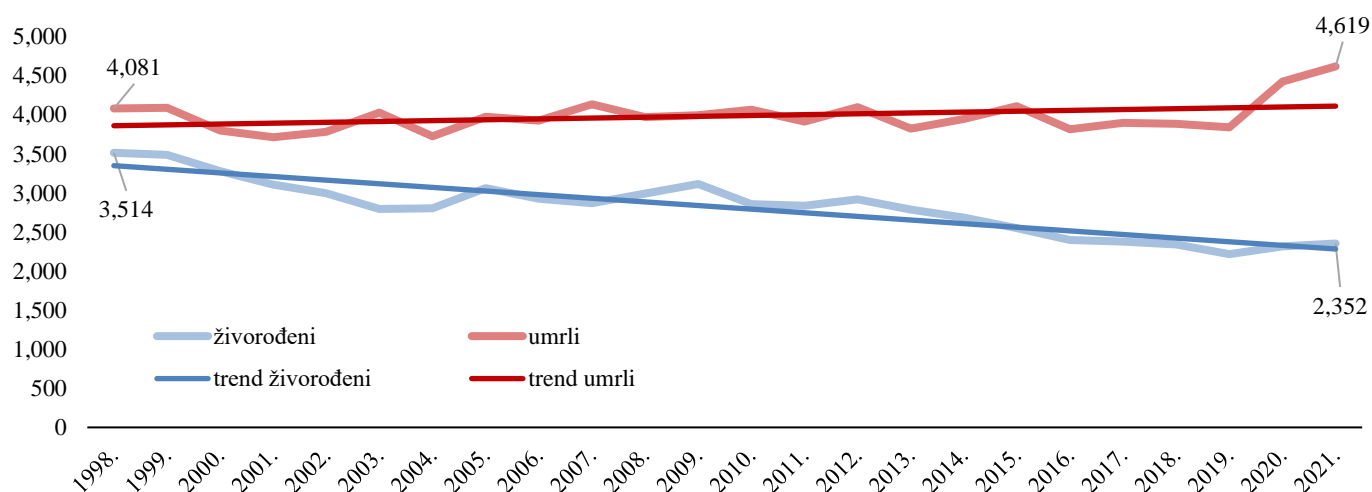
Prirодно kretanje stanovništva Osječko-baranjske županije kroz povijest

Osječko-baranjska je županija od 1971. do 1998. godine, izuzev 1991. i 1992. godine, bilježila pozitivan prirodni prirast, no 1998. godine događa se obrat te se bilježi više umrlih nego rođenih, odnosno „prirodni pad“ stanovništva. Trend pokazuje da je negativni prirodni prirast sve veći kroz godine (slika 4a).

Već se više od dva desetljeća Osječko-baranjska županija ubraja u nisko-natalitetne županije. Stopa se rađanja između 2001. i 2021. godine kretala između 8,1 i 10,1 živorođenih na 1.000 stanovnika, dok se stopa smrtnosti kretala između 11,7 i 14,1 na 1.000 stanovnika uz iznimku 2020. i 2021. godine kada je stopa smrtnosti bila 16,4 i 17,9 na 1.000 stanovnika čemu je najviše pridonijela pandemija bolesti Covid-19 (slika 4b).

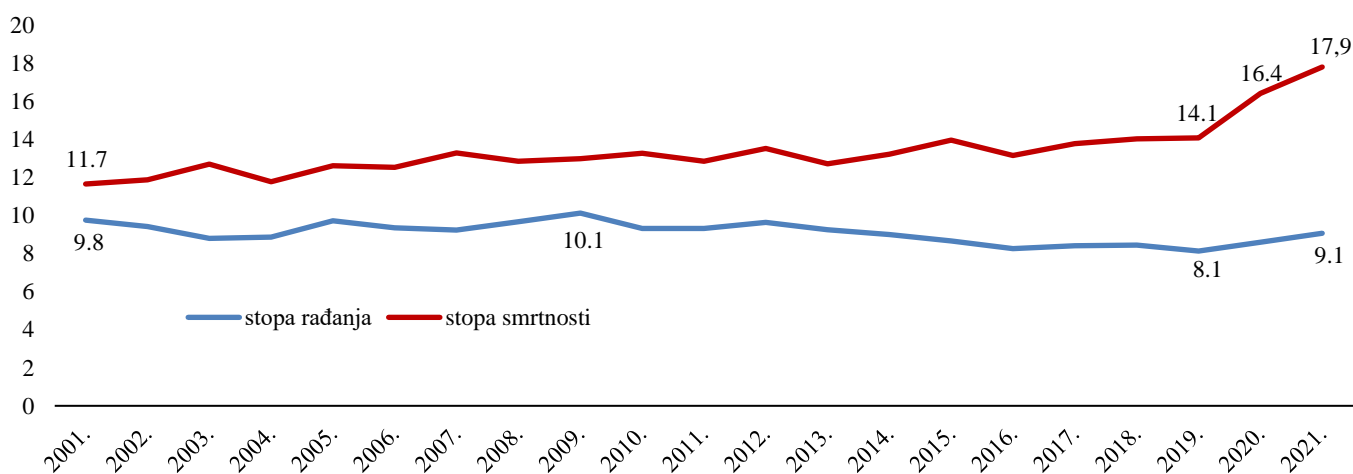
Slika 4a.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI OD 1998. DO 2021. GODINE

Slika 4b.

STOPE RAĐANJA I SMRTNOSTI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI OD 2001. DO 2021. GODINE

Napomena: za razdoblje od 2001. do 2020. korištene su procjene broja stanovnika koje su izračunane na temelju podataka Popisa 2011.

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2022.; <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29028>

Obrađena podataka: NZZJZ Osječko-baranjske županije, 2022.

Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske po županijama u 2021. godini

Na 100 umrlih u Republici Hrvatskoj 2021. godine bilo je ukupno 58,2 živorođenih. U svim je županijama bio negativan prirodni prirast, a najmanji vitalni indeks (37,1) zabilježen je u Karlovačkoj županiji; nakon nje slijede Ličko-senjska (38,3 živorođenih na 100 umrlih), Šibensko-kninska (43,2 živorođenih na 100 umrlih) i Sisačko-moslavačka (43,8 živorođenih na 100 umrlih).

Razlika iznad 1.000 umrlih u odnosu na živorođene zabilježena je u 13 županija. Najveća razlika između broja rođenih i umrlih u 2021. godini bila je u Gradu Zagrebu (-2.932), Primorsko-goranskoj (-2.434) i Osječko-baranjskoj županiji (-2.267) (tablica 3).

Tablica 3.

ŽIVOROĐENI, MRTVOROĐENI, UMRILI, PRIRODNO KRETANJE I VITALNI INDEKS PO ŽUPANIJAMA U 2021. GODINI

Županija	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Prirodno kretanje	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
Grad Zagreb	8.030	25	10.962	-2.932	73,3
Zagrebačka	2.830	14	4.428	-1.598	63,9
Krapinsko-zagorska	1.080	4	2.015	-935	53,6
Sisačko-moslavačka	1.176	8	2.685	-1.509	43,8
Karlovačka	860	3	2.316	-1.456	37,1
Varaždinska	1.425	9	2.764	-1.339	51,6
Koprivničko-križevačka	973	8	1.857	-884	52,4
Bjelovarsko-bilogorska	959	3	1.964	-1.005	48,8
Primorsko-goranska	2.154	2	4.588	-2.434	46,9
Ličko-senjska	395	0	1.030	-635	38,3
Virovitičko-podravska	675	1	1.315	-640	51,3
Požeško-slavonska	572	3	1.222	-650	46,8
Brodsko-posavska	1.185	6	2.275	-1.090	52,1
Zadarska	1.591	7	2.437	-846	65,3
Osječko-baranjska	2.352	6	4.619	-2.267	50,9
Šibensko-kninska	789	3	1.825	-1.036	43,2
Vukovarsko-srijemska	1.266	6	2.533	-1.267	50,0
Splitsko-dalmatinska	4.211	9	6.005	-1.794	70,1
Istarska	1.657	7	2.784	-1.127	59,5
Dubrovačko-neretvanska	1.199	5	1.628	-429	73,6
Međimurska	1.129	4	1.460	-331	77,3
Hrvatska	36.508	133	62.712	-26.204	58,2

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, ZAGREB, 21. SRPNJA 2022.; <https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29028>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvor podataka o rođenim i umrlim osobama te sklopljenim brakovima jesu državne matice rođenih, umrlih i vjenčanih koje vode matičari za svako matično područje.

Živorodenim se djetetom smatra svako dijete koje pri rođenju diše i pokazuje druge znakove života kao što su kucanje srca, pulsiranje pupčane vrpce i nedvojbeno kretanje voljnih mišića. Ako dijete ubrzo nakon poroda umre, najprije se registrira kao živorođeno, a zatim kao umrlo dojenče.

Mrtvorodenim se smatra dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke bez ikakvih znakova života, tj. ako nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života, a nošeno je dulje od 22 tjedna trudnoće te je imalo 500 grama ili više porodne težine. Izbacivanje mrtvog ploda koji je nošen manje od 22 tjedna trudnoće te je imao 499 grama ili manje porodne težine smatra se pobačajem (abortusom), bez obzira na to je li riječ o spontanom ili namjernom prekidu trudnoće, i ne registrira se u državnim maticama niti se ti podaci iskazuju u ukupnom broju mrtvorodenih.

Umrli je svaka živorođena osoba kod koje je nastupio trajni prestanak svih vitalnih funkcija.

Umrlo dojenčadi smatraju se djeca koja su umrla prije navršene prve godine života.

Prirodni prirast jest razlika između broja živorođene djece i broja umrlih osoba.

Sklopljeni brak jest zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Razvedeni brak jest pravomoćnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

***MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.***